

Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za prvu polovinu 2021. godine

Podgorica, jun 2021. godine

European Bank
for Reconstruction and Development

British Embassy
Podgorica

UKaid
from the British people

SADRŽAJ

REZIME	4
UVOD I METODOLOGIJA	5
ODGOVORI PRIVREDNIH UDRUŽENJA.....	5
<i>Tabela 1. Pregled odgovora privrednih udruženja.....</i>	<i>6</i>
ODGOVORI MINISTARSTAVA	6
<i>Tabela 2. Odgovori na upitnik po ministarstvima.....</i>	<i>6</i>
<i>Tabela 3. Pregled odgovora ministarstava</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 4. Ukupan broj zakona po ministarstvima i uključenost privrede</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 5. Zakoni za koje privreda nije bila uključena u toku javne rasprave</i>	<i>8</i>
<i>Grafik 1. U kom stepenu su komentari privrede usvojeni prilikom izrade propisa (%)?.....</i>	<i>9</i>
<i>Grafik 2. Koliko je za rad na konkretnom propisu bilo korisno uključnje privrede (%)?</i>	<i>9</i>
POREĐENJA ODGOVORA PRIVREDNIH UDRUŽENJA I MINISTARSTAVA I POREĐENJE SA PRETHODNIM IZVJEŠTAJIMA	10
<i>Grafici 3. Uključenost privatnog sektora u izradu zakona – poređenje (%).....</i>	<i>10</i>
<i>Grafik 4. Prosječne ocjene za usvajanje komentara, adekvatnost uključivanja i benefita – poređenje</i>	<i>11</i>
PREGLED UKLJUČENOSTI PRIVREDE U IZRADU ZAKONA PO POGLAVLJIMA IZ PROCESA EU INTEGRACIJA.....	11
<i>Tabela 6. Uključenost privrede u izradu zakona, po poglavlju EU integracija</i>	<i>11</i>
ZAKLJUČCI I PREPORUKE	12
ANEKS 1. SPISAK ZAKONA KOJI SU BILI PREDMET ANALIZE	14
ANEKS 2. UPITNICI	16
<i>Tabela 7. Upitnik za privredna udruženja</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 8. Upitnik za ministarstva</i>	<i>16</i>

REZIME

U cilju unapređenja javno privatnog dijaloga u Crnoj Gori, blagovremenog uključivanja privatnog sektora u proces izrade zakonskih propisa, kao i mobilizacija zajedničkih kapaciteta i iskustava svih aktera u procesu donošenja zakona, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je izradio **Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za prvu polovinu 2021. godine**, a po zaključku Savjeta za konkurentnost¹. Izveštaj je pripremljen na osnovu prikupljenih podataka, to jest odgovora na upitnik koji je upućen privrednim udruženjima, članovima Savjeta za konkurentnost i ministarstvima.

Spisak zakona koji je predmet ovog izvještaja sadrži sve zakone koji su, po Programu rada Vlade za 2021. godinu planirani za usvajanje u prva 3 kvartala 2021. godine uz dodatak zakona koji su bili predviđeni za 2020., a nisu do kraja 2020. godine usvojeni. Odgovori privrednih udruženja i ministarstava su prikupljeni od 3. do 18. juna 2021., a odnose se na period od januara do kraja juna 2021. godine.

Procenat uključenosti privrede u izradu zakona u ovom periodu je bio jako mali. Analizirajući odgovore privrednih udruženja, procenat uključenosti u proces izrade 49 zakona koji su bili predmet analize iznosi 10,2% (5 zakona). Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ukoliko je bilo ko od privrednih udruženja bio uključen na bilo koji način u proces donošenja zakona, smatrano je da su privredna udruženja bila uključena. **Od ukupnog broja zakona, u 6,1% slučajeva privredna udruženja su bila uključena tokom početnih konsultacija, 8,2% u toku javne rasprave, dok je uključenost u rad radnih grupa je bila svega 2,0%.** Na pitanje o uključenosti u rad na izradi RIA² obrasca, udruženja su navela da nisu bila uključena u izradu ni jednog propisa.

Na osnovu prikupljenih **odgovora ministarstava, od 49 zakona koji su bili predmet analize, u izradu 36,7% je bio uključen privatni sektor (18 zakona).** Ministarstva nisu dala odgovore na upitnik za 16 zakona. Privatni sektor je bio uključen u fazi konsultacija u 32,7% slučajeva u odnosu na ukupan broj zakona (16 zakona). U toku javne rasprave, privreda je bila uključena u izradu 13 zakona ili 26,5% u odnosu na ukupan broj zakona. U radu radnih grupa privreda je učestvovala u 14,3% slučajeva (7 zakona). Od ukupnog broja zakona, privatni sektor je po odgovorima nadležnih institucija bio uključen u izradu RIA obrazaca u 10,2% slučajeva (5 zakona).

Kada se **porede odgovori privrednih udruženja i ministarstava**, po pravilu, dolazi se do razlike u procentu uključenosti privrede, što je slučaj i za ovo izvještavanje. Naime, ministarstva su odgovorila da je privreda bila uključena u izradu 36,7% zakona, dok privredna udruženja smatraju da su učestvovala u izradi 10,2% zakona. Razlika u odgovorima se može obrazložiti i da pored sedam privrednih udruženja koja su dala

¹ Na osnovu zaključka sa pete sjednice Savjeta za konkurentnost, koja je održana 31. maja 2019. godine, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je zadužen za izradu detaljnog izvještaja o uključenosti privatnog sektora u postupak izrade zakona za 2019. godinu. Na osnovu zaključka sa devete sjednice Savjeta za konkurentnost, koja je održana 09. decembra 2019. godine, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost zadužen je za izradu ovih izvještaja na kvartalnom nivou, dok je taj zaključak izmijenjen na 11. sjednici Savjeta 5. aprila 2021. godine kada je odlučeno da se izrađuju polugodišnji izvještaji.

² „Regulation Impact Assesment“ – Analiza procjene uticaja propisa

odgovore na upitnik, zakone su u ime privrede komentarisala i pojedinačna preduzeća i druga privredna ili strukovna udruženja.

Kada se posmatraju rezultati ovog istraživanja u odnosu na sve prethodne izvještaje, zapaža se pad procenta uključenosti i po odgovorima privrede i po odgovorima ministarstava. Pored toga, u ovom izvještajnom periodu prvi put ministarstva nisu dala odgovore na sve zakone, tako da je procenat ispunjenosti upitnika 67,3%³. U ovom istraživanju su po prvi put uključena i ženska poslovna udruženja, ali po njihovim odgovorima, nisu bili uključeni u izradu ni jednog zakona.

UVOD I METODOLOGIJA

Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je zadužen za izradu izvještaja o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona. Cilj izvještaja je da ukaže u kojoj fazi i u kojoj mjeri je uključen privatni sektor, kao i da da informaciju o incijativi privatnog sektora da bude uključen u proces izrade ili izmjene propisa. Takođe, jedan od ciljeva izrade ovog izvještaja je da se dobije informacija o tome da li je privatni sektor uključen u izradu RIA obrazaca.

Da bi dobili relevantne rezultate, u skladu sa ustaljenom procedurom, on line upitnik je dostavljen predstavnicima privrednih udruženja (<https://forms.office.com/r/WQ8nezp3Ch>) koji su članovi Savjeta za konkurentnost (Privredna komora Crne Gore, Unija poslodavaca Crne Gore, Montenegro biznis alijansa, Američka privredna komora, Savjet stranih investitora Crne Gore, Asocijacija poslovnih žena Crne Gore i Udruženje preduzetnica), kao i ministarstvima (<https://forms.office.com/r/N4WzRMMyDWm>) na popunjavanje.

Odgovori na upitnik su predefinisani (potrebno izabrati odgovor od nekoliko ponuđenih), sa mogućnošću davanja otvorenog komentara. Pitanja iz upitnika odnosila su se na sve zakone koji su planirani za usvajanje u prva tri kvartala 2021. godine, kao i zakone koji su Programom rada Vlade za 2020. godinu bili predviđeni za usvajanje, a u toku 2020. nisu bili usvojeni. Dodatno, ministarstva i privredna udruženja su imala mogućnost da dodaju zakon, ukoliko se u ovom periodu radilo na njemu, a nije bio na spisku.

ODGOVORI PRIVREDNIH UDRUŽENJA

Napomena: Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ukoliko je bilo koje od privrednih udruženja bilo uključeno na bilo koji način u proces donošenja zakona, smatrano je da su u izradu određenog zakona privredna udruženja bila uključena. Slijedi tabelarni pregled odgovora privrednih udruženja na pitanja iz upitnika.

³ Sekretarijat je poslao ministarstvima prvi dopis 3. juna, a zatim i podsjetnike 11. i 17. juna

Tabela 1. Pregled odgovora privrednih udruženja

	Broj zakona	% u odnosu na ukupan broj zakona (49 zakona)
Da li ste bili uključeni u proces izrade zakona na bilo koji način?	5	10,2
Da li ste bili uključeni u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	3	6,1
Da li ste bili uključeni u toku javne rasprave?	4	8,2
Da li ste bili uključeni u okviru radne grupe?	1	2,0
Da li ste bili uključeni u izradu RIA obrasca?	0	0,0
Ukoliko ste bili uključeni, da li ste dali konkretne komentare?	5	10,2

Uključenost privrede u prvih pola 2021. godine je bila na niskom nivou i od ukupno 49 zakona koji su planirani za usvajanje na Vladi u toku prvog, drugog i trećeg kvartala 2021. godine, privreda je bila uključena u izradu 5 zakona (10,2%).

ODGOVORI MINISTARSTAVA

Napomena: Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ministarstva pod „privrednim udruženjima“ ili „privredom“ smatraju, pored sedam udruženja, koji su članovi Savjeta za konkurentnost, i sve druge subjekte kao što su individualne kompanija, strukovna udruženja itd.

Od ukupno 49 zakona koji su bili na spisku za ovaj izvještaj i koji zadovoljavaju kriterijum da po Programu rada Vlade treba da budu usvojeni u prva 3 kvartala 2021. ili su trebali biti usvojeni do kraja 2020. a nisu, ministarstva su dala odgovore o uključenosti na 33 zakona. Dobijeni odgovori na upitnik, po ministarstvima su prikazani u tabeli.

Tabela 2. Odgovori na upitnik po ministarstvima

	Bez odgovora	Ukupno zakona
Ministarstvo ekologije prostornog planiranja i urbanizma	0	1
Ministarstvo ekonomskog razvoja	0	15
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	3	10
Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija	2	2
Ministarstvo kapitalnih investicija	6	7
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	2	7
Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava	1	1
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	2	2
Ministarstvo unutrašnjih poslova	0	3

Ministarstvo zdravlja	0	1
Ukupno	16	49

Na osnovu odgovora ministarstava, privreda je u 36,7% slučajeva (18 zakona) bila uključena u izradu zakona na neki od sljedećih načina: kroz konsultacije, u početnoj fazi izrade zakona, učešćem kroz javnu raspravu, učešćem u radu radne grupe ili učešćem u izradi RIA obrazaca. **Slijedi tabelarni pregled odgovora ministarstava na pitanja iz upitnika.**

Tabela 3. Pregled odgovora ministarstava

	Broj zakona	% u odnosu na ukupan broj zakona (49 zakona)	% u odnosu na broj zakona u čijoj izradi je privreda učestvovala (18)
Da li je privreda bila uključena u proces izrade propisa na bilo koji način?	18	36,7	/
Da li ste bili uključeni u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	16	32,7	88,9
Da li je privreda bila uključena u toku javne rasprave?	13	26,5	72,2
Da li je privreda bila uključena u okviru Radne grupe?	7	14,3	38,9
Da li je privreda bila uključena u izradu RIA obrasca?	5	10,2	27,8

Posmatrano po ministarstvima, na osnovu procenata uključenosti, Ministarstvo ekologije prostornog planiranja i urbanizma je u 100% slučajeva uključilo predstavnike privrede u proces izrade zakona, a slijedi Ministarstvo ekonomskog razvoja sa 53,3% i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sa 42,9% uključenosti. *Treba napomenuti da je broj zakona po ministarstvima mali, tako da se procenti koji su navedeni u tabeli moraju uzeti sa rezervom jer male izmjene u ukupnom broju analiziranih zakona značajno utiču na procenat uključenosti po ministarstvu.*

Tabela 4. Ukupan broj zakona po ministarstvima i uključenost privrede

	Bez odgovora	Privreda je bila uključena	Privreda nije bila uključena
Ministarstvo ekologije prostornog planiranja i urbanizma	0.0	100.0	0.0
Ministarstvo ekonomskog razvoja	0.0	53.3	46.7
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	28.6	42.9	28.6
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	30.0	40.0	30.0
Ministarstvo unutrašnjih poslova	0.0	33.3	66.7
Ministarstvo kapitalnih investicija	85.7	14.3	0.0
Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija	100.0	0.0	0.0

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava	100.0	0.0	0.0
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	100.0	0.0	0.0
Ministarstvo zdravlja	0.0	0.0	100.0

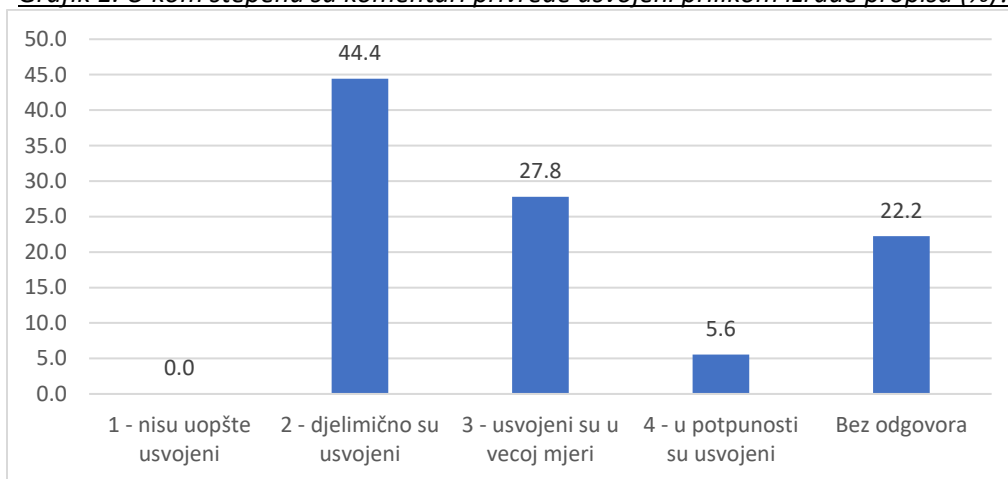
Tabela 5. Zakoni za koje privreda nije bila uključena u toku javne rasprave

Zakon	Status	Razlog neuključenosti privrede	Komentar resornog ministarstva
Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnom brendu	Rad na Nacrtu	Nije poslat javni poziv na javnu raspravu	
Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentima	Predlog usvojen na Vladi	Privatni sektor se nije odazvao pozivu na javnu raspravu	O Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima održana je Javna rasprava tokom čijeg trajanja nije bilo primjedbi, komentara i sugestija na tekst Nacrta ovog zakona od strane zainteresovanih strana, uključujući i predstavnike privrede.
Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima	Rad na Nacrtu		Prije otpočinjanja izrade Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima održan je sastanak sa predstavnicima Privredne komore Crne Gore koji su ukazali na probleme sa kojima se susrijeću prilikom implementacije navedenog zakona. U tekst Nacrta zakona unijete su određene izmjene u skladu sa zahtjevima Privredne komore. O tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima održana je Javna rasprava tokom čijeg trajanja predstavnici privrede nijesu iznijeli komentare, primjedbe i sugestije na tekst Nacrta ovog zakona.
Ministarstvo zdravlja / Zakon o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti za nedozvoljenu proizvodnju i promet opojnih droga i psihotropnih supstanci.	Rad na Nacrtu		

Članom 52 Zakona o državnoj upravi, propisano je da je ministarstvo obavezno da u pripremi zakona i strategija, radi konsultovanja zainteresovane javnosti, sprovede postupak javne rasprave. Javna rasprava nije obavezna: 1) kad se zakonom, odnosno strategijom uređuju pitanja iz oblasti odbrane i bezbjednosti i godišnjeg budžeta; 2) u vanrednim, hitnim ili nepredvidljivim okolnostima; i 3) kod manjih izmjena zakona kojima se bitno drukčije ne uređuje neko pitanje. Kad ministarstvo u skladu sa stavom 2 ovog člana odluči da nije potrebno sprovoditi postupak javne rasprave, dužan je da, uz predlog zakona ili strategije, navede razloge za to. Postupak i način sprovođenja javne rasprave iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

Ukoliko se posmatraju zakoni u čijoj izradi je privreda bila uključena, u 77,8% slučajeva privreda je dala i konkretne komentare. Nadležne institucije smatraju da su u najvećem broju slučajeva (44,4%) komentari privrede djelimično usvojeni.

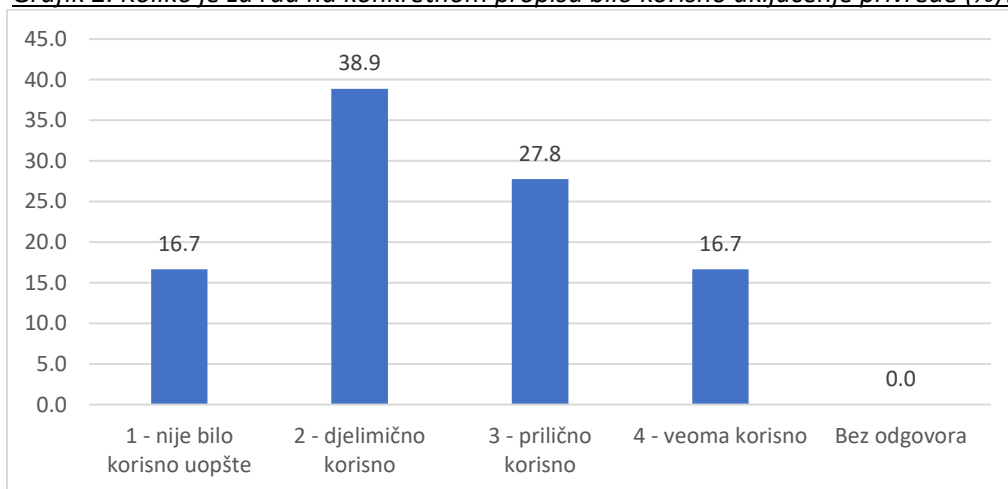
Grafik 1. U kom stepenu su komentari privrede usvojeni prilikom izrade propisa (%)?

Ukoliko se odgovori ministarstava rangiraju (komentari nisu usvojeni uopšte -1, djelimično su usvojeni -2, usvojeni su u većoj mjeri – 3, usvojeni su u potpunosti – 4), dobija se **srednja ocjena** ministarstava o usvajanju komentara koje su dobili od privrede 1,9 (na skali od 1 do 4).

Kada se posmatraju isključivo zakoni za koje je privreda dala konkretne komentare, ministarstva ih smatraju korisnim u 44,4% slučajeva (u 16,7% slučajeva su veoma korisni).

Grafik 2. Koliko je za rad na konkretnom propisu bilo korisno uključnje privrede (%)?

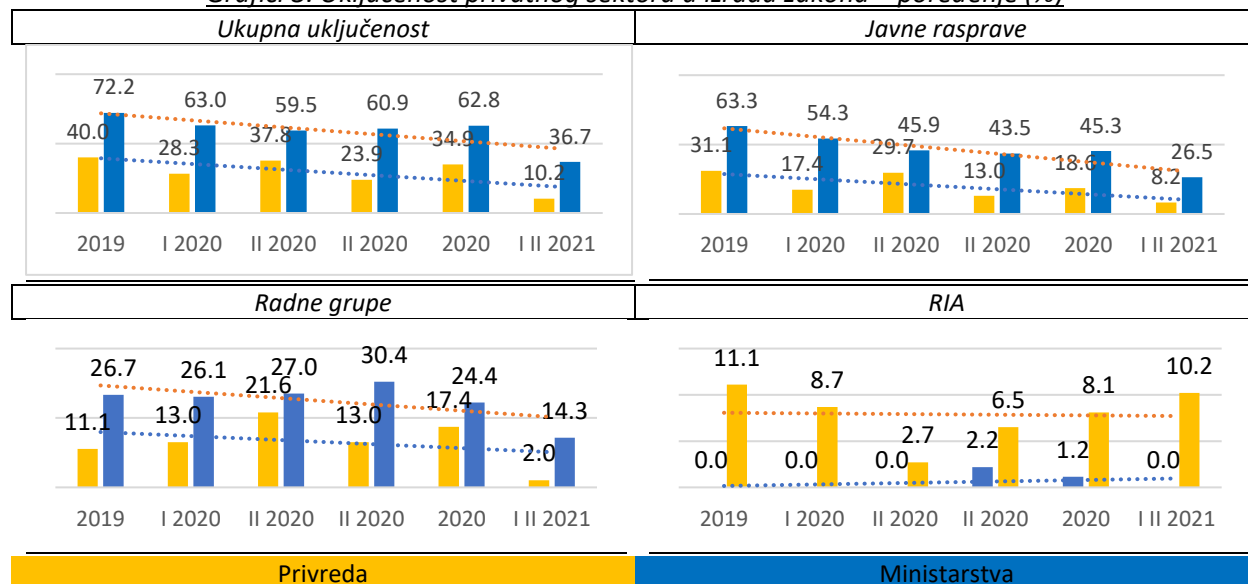
Ukoliko se odgovori ministarstava rangiraju (nije bilo korisno uopšte -1, djelimično korisno -2, prilično korisno – 3, veoma korisno – 4), dobija se **srednja ocjena** ministarstava o usvajanju komentara koje su dobili od privrede 2,4 (na skali od 1 do 4).

POREĐENJA ODGOVORA PRIVREDNIH UDRUŽENJA I MINISTARSTAVA I POREĐENJE SA PRETHODNIM IZVJEŠTAJIMA

Ukoliko se poredi odgovori privrednih udruženja i ministarstava, dolazi se do razlike u procentu uključenosti privrede, kao i do vidnog pada uključenosti u ovom izvještajnom periodu u odnosu na sve ostale. *Kako je ranije pomenuto, odgovori privrednih udruženja odnose se isključivo na uključenost sedam privrednih udruženja koja su članovi Savjeta za konkurentnost, dok kada ministarstva odgovaraju na pitanja o uključenosti privrede, privredom smatraju i druga udruženja i pojedina preduzeća.*

Grafici u nastavku prikazuju procentualnu uključenost privrede u proces izrade zakona u odnosu na ukupan broj zakona koji su bili predmet istraživanja i daju preglede odgovora privrede i ministarstava za svih šest do sada sprovedenih istraživanja.

Grafici 3. Uključenost privatnog sektora u izradu zakona – poređenje (%)

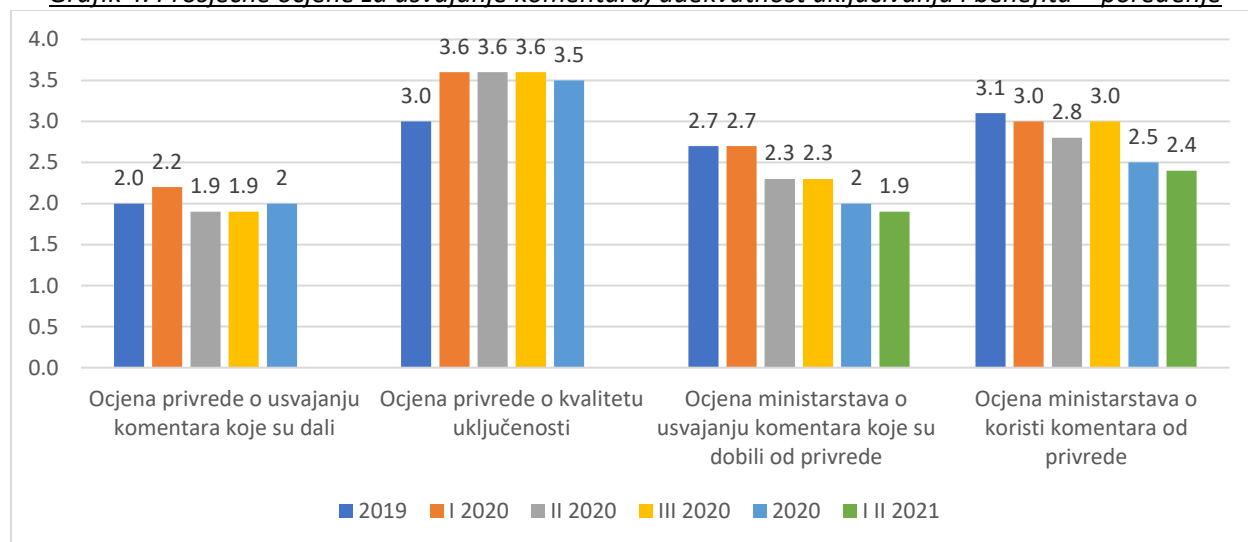

Kada se posmatraju odgovori privrede, zapaža se opadajući trend procenata ukupne uključenosti. Naime, privreda je 2019. godine bila uključena u izradu 40,0% zakona, u 2020. godini taj procenat je iznosio 34,9%, dok je u ovom izvještajnom periodu svega 10,2%. Niže učešće privrede u izradi propisa evidentno je i kada se posmatra učešće u javnoj raspravi (31,1% u 2019. u odnosu na 18,6% u 2020. i svega 8,2% za prva dva kvartala 2021. godine). Uključenost privrede u radu radnih grupa je najniža od kako se radi izvještavanje i iznosi svega 2,0%, dok je učešće u izradi RIA obrazaca 0,0% iako nije bilo značajnije ni ranije (najviše 2,2% u drugom kvartalu 2020. godine).

Po odgovorima ministarstava procenat uključenosti privrede je takođe niži u odnosu na sva prethodna istraživanja. Uključenost privrede u proces izrade zakona ima opadajući trend posmatrajući sva tri načina na koji privreda može biti uključena.

Na sljedećem grafiku prikazane su prosječne ocjene usvajanja komentara, uključenosti u proces izrade zakona i korisnosti komentara od strane ministarstva i privrede. Ocjene privrede o usvajanju komentara i kvalitetu uključenosti nisu izračunate zbog suviše malog uzorka, odnosno broja zakona u čijoj izradi je privreda učestvovala (svega 5). Ministarstva su u ovom istraživanju slabije ocijenili usvajanje komentara koje su dobili od privrede (1,9) nego ranije, a zabilježen je i pad indikatora koji mjeri korisnost komentara koji su dobijeni od privrede.

Grafik 4. Prosječne ocjene za usvajanje komentara, adekvatnost uključivanja i benefita – poređenje

PREGLED UKLJUČENOSTI PRIVREDE U IZRADU ZAKONA PO POGLAVLJIMA IZ PROCESA EU INTEGRACIJA

Analizirajući odgovore u odnosu na poglavlja EU, to jest poglavlja kojem zakon pripada, može se reći da je najintezivnija saradnja i uključivanje privrede u poglavljima broj 2 (Sloboda kretanja radnika), 9 (Finansijske usluge), 10 (Informatičko društvo i mediji), 13 (Ribarstvo), 19 (Socijalna politika i zapošljavanje) i 23 (Pravosuđe i temeljna prava).

Treba napomenuti da je broj zakona po poglavljima mali, tako da se procenti navedeni u tabeli moraju uzeti sa rezervom jer male izmjene u ukupnom broju analiziranih zakona značajno utiču na procenat uključenosti po poglavlju.

Tabela 6. Uključenost privrede u izradu zakona, po poglavlju EU integracija

Poglavljje EU integracija		Ukupno	Uključeno	%
2	Sloboda kretanja radnika	1	1	100,0
9	Finansijske usluge	1	1	100,0

10	Informatičko društvo i mediji	2	2	100,0
13	Ribarstvo	2	2	100,0
19	Socijalna politika i zapošljavanje	1	1	100,0
23	Pravosuđe i temeljna prava	1	1	100,0
4	Sloboda kretanja kapitala	3	2	66,7
7	Pravo intelektualne svojine	2	1	50,0
11	Poljoprivreda i ruralni razvoj	2	1	50,0
14	Saobraćajna politika	2	1	50,0
24	Pravda, sloboda i bezbjednost	2	1	50,0
27	Životna sredina	2	1	50,0
1	Sloboda kretanja robe	3	1	33,3
8	Konkurencija	1	0	0,0
16	Porezi	2	0	0,0
28	Zaštita potrošača i zdravlja	1	0	0,0
30	Ekonomski odnosi sa inostranstvom	2	0	0,0
31	Spoljna, bezbednosna i odbrambena politika	1	0	0,0

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Imajući u vidu cilj ove vrste izvještaja, koji se prevashodno ogleda u namjeri da se javno-privatni dijalog unaprijedi i da se putem sinergije znanja i iskustava dođe do konkurentnijeg poslovnog ambijenta kroz definisanje legislative i bolje implementacije iste, slijede najvažniji zaključci i preporuke:

- Uključenost privrede u prvih pola 2021. godine je bila na niskom nivou i od ukupno 49 zakona koji su predmet izvještavanja, po odgovorima privrednih udruženja, privreda je bila uključena u izradu 5 zakona (10,2%).
- Ministarstva su izvijestila da je privreda bila uključena u izradu svega 18 od 49 zakona (36,7%), s tim što se mora uzeti u obzir da za 16 zakona i nakon više intervencija, nisu dobijeni odgovori o uključenosti.
- Pozitivno je da od 18 zakona za koja su ministarstva potvrdila da je postojao dijalog, u 88,9% slučajeva (16 zakona) taj dijalog je počeo u prvoj fazi, odnosno fazi konsultacija.
- Ministarstva su u ovom istraživanju slabije ocijenila usvajanje komentara koje su dobili od privrede (1,9) nego ranije, a zabilježen je i pad indikatora koji mjeri korisnost komentara koji su dobijeni od privrede.
- Potrebno je intenzivirati uključenost privrede u izradu RIA obrazaca obzirom da je uključenost u proces izrade RIA obrazaca kontinuirano na izrazito niskom nivou i takav trend je prisutan od početka izrade izvještaja (privreda nije, po odgovorima privrednih udruženja, bila uključena u izradu ni jednog RIA obrasca).
 - Sličan zaključak o potrebi uključenja privrede u proces izrade RIA je donešen i na šestoj sjednici Savjeta za konkurentnost, koja je održana 31. maja 2019. godine i glasi: „Zadužuju se

ministarstva da u početnim fazama izrade nacrtu zakona i podzakonskih akata, kao i prilikom izrade RIA obrazaca, uključe zainteresovane predstavnike privrednih udruženja.“ Pored toga u Izveštaju o kvalitetu primjene RIA za 2019. godinu, iz marta 2020. godine, koji je pripremila Ministarstvo finansija, jedan od zaključaka glasi: „Zadužuju se sva ministarstva da prilikom izrade RIA analize intenzivnije uključuju predstavnike privatnog sektora.”

Na kraju, izvještaj predstavlja dobru osnovu za dalje praćenje ovog procesa, uz mogućnost izvještavanja o trendu unapređenja privatno javnog dijaloga u narednom periodu. Sekretarijat Savjeta će nastaviti da priprema izvještaje u skladu sa programom rada Savjeta za konkurentnost.

ANEKS 1. SPISAK ZAKONA KOJI SU BILI PREDMET ANALIZE

ID	Zakon
1	Ministarstvo ekologije prostornog planiranja i urbanizma / Zakon o upravljanju otpadom
2	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima
3	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama
4	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnom brendu
5	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentima
6	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o regionalnom razvoju
7	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju
8	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije
9	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača
10	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene
11	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina
12	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova
13	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje
14	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o standardizaciji
15	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o volontiranju
16	Ministarstvo ekonomskog razvoja / Zakon o zaštiti zaposlenih građana Crne Gore koji se upućuju na rad u inostranstvo
17	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje
18	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju
19	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj imovini
20	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti
21	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju
22	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji
23	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica

24	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o izmjenama Zakona o porezu na dodatu vrijednost
25	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama
26	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja / Zakon o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računom za plaćanje sa osnovnim uslugama
27	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon izmjenama i dopunama zakona o slobodnom pristupu informacijama
28	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija / Zakon o izmjenama i dopunama zakona o informacionoj bezbjednosti
29	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o bezbjednosti i interoperabilnosti u željezničkom saobraćaju
30	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju
31	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije
32	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o lukama
33	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o nadzoru veleprodajnog tržišta električne energije i gasa
34	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o prekograničnim energetskim infrastrukturnim projektima
35	Ministarstvo kapitalnih investicija / Zakon o snabdijevanju naftnim derivatima u slučaju poremećaja u snabdijevanju
36	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju
37	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju
38	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumama
39	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vinu
40	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o morskome ribarstvu i marikulturi
41	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi
42	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede / Zakon o uređenju tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture
43	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije
44	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija
45	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta / Zakon o visokom obrazovanju

46	Ministarstvo unutrašnjih poslova / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim okupljanjima i javnim priprembama
47	Ministarstvo unutrašnjih poslova / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija
48	Ministarstvo unutrašnjih poslova / Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registrima prebivališta i boravišta
49	Ministarstvo zdravlja / Zakon o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti za nedozvoljenu proizvodnju i promet opojnih droga i psihotropnih supstanci.

ANEKS 2. UPITNICI

Tabela 7. Upitnik za privredna udruženja

Pitanja	Mogući odgovori
Da li ste bili uključeni u proces izrade zakona na bilo koji način (javna rasprava, radna grupa, izrada RIA obrazaca, javne konsultacije, učešće kroz odbore ili posebna tijela)?	Da Ne
Da li ste bili uključeni tokom procesa konsultacija, u početnoj fazi izrade zakona?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u javnu raspravu?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u okviru radne grupe?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u izradu RIA obrasca?	Da Ne
Ukoliko ste bili uključeni, da li ste dali konkretne komentare?	Da Ne
Po vašoj procjeni u kom stepenu su vaši komentari usvojeni prilikom izrade zakona?	1 - nisu usvojeni uopšte 2 - djelimično su usvojeni 3 - usvojeni su u većoj mjeri 4 - u potpunosti su usvojeni 999 - nemamo povratnu informaciju
Da li smatrate da ste u radu na ovom zakonu bili adekvatno uključeni?	1 - nismo uopšte bili uključeni 2 - bili smo nedovoljno uključeni 3 - bili smo djelimično uključeni 4 - bili smo dovoljno / adekvatno uključeni
Komentar	Otvoreni komentar

Tabela 8. Upitnik za ministarstva

Pitanja	Mogući odgovori
Status izrade zakona	Nije otpočet rad na zakonu, U toku je rad na nacrtu Nacrt je upućen Vladi Nacrt je usvojen na Vladi i predlog zakona upućen Skupštini
Poglavlje EU integracija	Ministarstva upisuju broj poglavlja EU
Planirani datum usvajanja na Vladi	1, 2, 3, 4, 2019. ili 1, 2, 3, 4 2020.

Da li je privreda bila uključena u proces izrade zakona na bilo koji način?	Da Ne
Ukoliko je privreda bila uključena, ko je bio uključen na strani privrede?	Privredna udruženja Pojedinačne kompanije Strukovna udruženja Više gore navedenih
Da li je privreda bila uključena u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u fazi konsultacija, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nisu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nismo organizovali konsultacije
Da li je privreda bila uključena u toku javne rasprave?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u toku javne rasprave, koji je razlog?	Privatni sektor se nije odazvao pozivu na javnu raspravu Nije poslat javni poziv na javnu raspravu Javna rasprava nije obavezna za ovu vrstu zakona
Da li je privreda bila uključena u okviru Radne grupe?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u okviru Radne grupe, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nisu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nismo organizovali radnu grupu
Da li je privreda bila uključena u izradu RIA obrasca?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u izradi RIA obrasca, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nisu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nije radjen RIA
Ukoliko je privreda bila uključena u toku izrade zakona, na bilo koji način, da li su dali konkretne komentare?	Da Ne
Po vašoj procjeni u kom stepenu su komentari privrede usvojeni prilikom izrade zakona?	1 - nisu usvojeni uopste 2 - djelimično su usvojeni 3 - usvojeni su u vecoj mjeri 4 - u potpunosti su usvojeni
Koliko je za rad na konkretnom zakonu bilo korisno uključenje privrede?	1 - nije bilo korisno uopšte 2 - djelimično korisno 3 - prilično korisno 4 - veoma korisno
Komentar	Otvoreni komentar

**Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Kontakt:

Sekretarijat Savjeta za konkurentnost

Rimski trg broj 46, Podgorica

tel: 020482351; 020482341

e-mail: scc@scc.org.me

**Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#)